

Sygn. akt VII U 2173/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Małgorzata Kowalska

Protokolant protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy z odwołania J. D.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołań J. D.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18 listopada 2015 roku znak (...)

z dnia 18 listopada 2015 roku znak (...)

oddala odwołania

Sygn. akt VII U 2173/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2015 roku, znak(...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził nieważność decyzji z dnia 19 marca 2015 roku o zmianie warunków podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników wobec J. D., decyzją z dnia 18 listopada 2015 roku, znak (...) stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno – rentowego J. D. w okresie od dnia 13 listopada 2012 roku do 10 grudnia 2012 roku oraz od dnia 10 marca 2015 roku.

Odwołania od tych decyzji złożył J. D., który domagał się ich zmiany przez ustalenie, że polega ubezpieczeniu społecznemu rolników od w/w daty do nadal.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. D. jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 9,25 ha przeliczeniowych (zgłoszenie do ubezpieczenia zaświadczenie – k. 1, 2 akt KRUS). Z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu rolniczemu od dnia 1 stycznia 1990 roku.

Decyzją z dnia 15 lipca 1993 roku KRUS stwierdził, że wnioskodawca nie podlega ubezpieczeniu społecznym rolników od 28 czerwca 1993 roku (decyzja – k. 6 akt KRUS) z powodu zatrudnienia poza rolnictwem i nabyciem prawa do renty. Ponownie został włączony do ubezpieczenia rolniczego od dnia 1 grudnia 2006 roku decyzją z dnia 13 lutego 2007 roku (k.84 a.s.).

Od 1 marca 2015 roku J. D. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod nazwą (...) polegającej na świadczeniu usług wulkanizacyjnych (zaświadczenie o wpisie do ewidencji, wniosek o wpis – k. 107-109 akt KRUS).

Decyzją z dnia 19 marca 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził, że odwołujący spełnia warunki do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników po podjęciu pozarolniczej działalności gospodarczej i ustalił obowiązek opłacania w podwójnej wysokości składki podstawowej na ubezpieczenie emerytalno - rentowe (decyzja – k.110 akt KRUS).

J. D. w okresie od 13 listopada 2012 roku do 10 grudnia 2012 roku wykonywał na rzecz (...) Spółdzielni (...) w K. skup mleka na podstawie umowy zlecenia. Za realizację niniejszej umowy uzyskał przychód za miesiąc listopad w wysokości brutto 997,16 złotych i za grudzień w kwocie 550,80 złotych. Od wypłaconego wynagrodzenia odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne(zaświadczenie – k. 123,131 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dokumenty, które zasługują na uwzględnienie, gdyż zostały sporządzone przez uprawnione podmioty, spełniają wymogi formalne. Stan faktyczny w sprawie jest bezsporny.

Stosownie do treści art. 7 i art. 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r., Nr 50, poz. 291 ze zm.) ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu, macierzyńskiemu i emerytalno – rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik o ile nie podlega on innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Z przepisu art. 5 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) wynika zasada pierwszeństwa, jeśli chodzi o podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu ubezpieczenia na podstawie tej ustawy przed ubezpieczeniem rolniczym.

Jeżeli rolnik zawarł umowę zlecenia, to stanowi ona tytuł do objęcia go ubezpieczeniem, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 października 2007 r., sygn. I UK 123/07, OSNP 2008/23-24/363 wskazał, iż przymus ubezpieczeń emerytalnego i rentowego na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych) dotyczy również osoby podlegającej z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Zgodnie z treścią art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy, nieprzerwanie co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności.

Jednakże spełnienie przesłanek do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem z tytułu działalności określonej w art. 6 ustawy systemowej wyłącza w stosunku do rolnika prowadzącego jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą dalsze podleganie ubezpieczeniu na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku, choćby w dalszym ciągu spełniał określone w tym przepisie przesłanki podlegania ubezpieczeniu rolniczemu.

W sprawie niniejszej w związku z zawarciem przez skarżącego umowy zlecenia, podlegał on obowiązkowemu ubezpieczeniu z tego tytułu. Przy czym nie można uznać, że przedmiot zlecenia wchodził w zakres prowadzonej działalności. Wnioskodawca podał, że w ramach zarejestrowanej działalności zajmował się wulkanizacją opon (zeznania wnioskodawcy – k. 17v.-18a.s.).

W wyroku z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn. I UK 229/10 (opubl. OSNP 2012/5-6/74) Sąd Najwyższy przyjął, iż wykonywanie umowy zlecenia przez rolnika prowadzącego dodatkową pozarolniczą działalność gospodarczą i uprawnionego do dalszego korzystania z ubezpieczenia społecznego rolników na podstawie art. 5a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 z późn. zm.), powoduje wyłączenie go z ubezpieczenia społecznego rolników, gdy umowa zlecenia nie jest objęta

zakresem prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (podobnie: wyrok SN z 3 września 2009, sygn. III UK 29/09, opubl. OSNP 2011/9-10/129; wyrok SN z dnia 16 października 2007 r., sygn I UK 123/07 opubl. OSNP 2008/23-24/363). Podzielając stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w powołanych orzeczeniach należy przyjąć, że wykonywanie umowy zlecenia stanowi samodzielną podstawę podlegania ubezpieczeniom społecznym (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Nie zachodzi zatem zbieg ubezpieczenia z tytułu zlecenia i z tytułu działalności gospodarczej, gdyż z mocy art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników rolnik pozostaje w ubezpieczeniu społecznym rolników jedynie w przypadku rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Jeżeli jednak powstaje inny tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym w systemie powszechnym, to ma on pierwszeństwo przed ubezpieczeniem społecznym rolników. Należy zaznaczyć, że art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie tylko określa możliwość wyboru ubezpieczenia przez rolnika, ale określa też warunki pozostawania w tym ubezpieczeniu. Nadto wnioskodawca nie spełnia warunku z art. 5b. pkt. 1 cytowanej ustawy, w myśl, którego rolnik lub domownik objęty innym ubezpieczeniem społecznym np. z tytułu umowy zlecenia podlega nadal ubezpieczeniu rolniczemu, jeżeli przychód osiągany z tego tytułu nie przekracza kwoty równej połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów. Przychód uzyskany przez skarżącego w listopadzie 2012 r. jest wyższy od połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę bowiem w miesiącu listopadzie 2012 roku minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 1500 złotych (Dz. U. Nr.192, poz. 1141 z dnia 13.09.2011 r.). Nie jest możliwe również przywrócenie do ubezpieczenia rolniczego wnioskodawcy od miesiąca grudnia 2012 roku ponieważ, podlegał innemu ubezpieczeniu przed tym miesiącem wobec czego skarżący nie legitymuje się 3 letnim okresem nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników bezpośrednio przed rozpoczęciem wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej.

W tej sytuacji zawarcie przez wnioskodawcę umowy zlecenia spowodowało utratę prawa do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w sporych okresach wobec czego decyzję organu rentowego stwierdzającą nieważność decyzji z dnia 19 marca 2015 roku wydanej w przedmiocie zmiany warunków podlegania ubezpieczeniu rolniczemu dla osób jednocześnie prowadzących działalność gospodarczą oraz decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia społecznego rolników opartą na przepisie art. 3a w/w ustawy należy uznać za prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie powołanych przepisów i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.